

Bruxelles, den 14. juni 2024
(OR. en)

10533/24

JAI 916
FREMP 278
AG 116
POLGEN 98
DISINFO 86

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	14. juni 2024
til:	delegationerne

Vedr.:	Rådets konklusioner om styrkelse og beskyttelse af en fri, åben og informeret demokratisk debat
	– Rådets konklusioner (14. juni 2024)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om styrkelse og beskyttelse af en fri, åben og informeret demokratisk debat som godkendt af Rådet (retlige og indre anliggender) på 4031. samling den 14. juni 2024.

Rådets konklusioner om styrkelse og beskyttelse af en fri, åben og informeret demokratisk debat

Præambel

Rådet for Den Europæiske Union,

- a) **som minder om** medlemsstaternes forpligtelse til at garantere de rettigheder og friheder, der er nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret"), og at disse grundlæggende rettigheder og friheder er universelle, udelelige, indbyrdes afhængige og indbyrdes forbundne og gælder både offline og online,
- b) **som på ny bekræfter** beskyttelsen af retten til ytrings- og informationsfrihed som sikret ved chartrets artikel 11, som beskytter meningsfrihed og ret til at modtage og meddele oplysninger og tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser,
- c) **som minder om**, at udøvelsen af retten til ytringsfrihed indebærer pligter og ansvar, og at enhver begrænsning af denne ret og udøvelsen heraf kun kan ske i overensstemmelse med chartret og den europæiske menneskerettighedskonvention og i overensstemmelse med retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Medlemsstaterne kan frit vedtage eller opretholde bestemmelser, der bedre beskytter disse rettigheder, f.eks. på grundlag af forfatningsmæssige regler om ytringsfrihed, navnlig pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier,
- d) **som minder om** Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester som ændret ved direktiv (EU) 2018/1808 (direktivet om audiovisuelle medietjenester)¹, som fremmer mediekompetencer, navnlig ved at kræve, at medlemsstaterne sikrer, at videodelingsplatforme under deres jurisdiktion indeholder effektive mediekompetenceforanstaltninger og -værktøjer, alt efter hvad der er relevant,

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1808 af 14. november 2018 om ændring af direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) i betragtning af de ændrede markedsforhold (EUT L 303 af 28.11.2018).

- e) **som minder om** den europæiske forordning om mediefrihed², der har til formål at opretholde og **styrke** den demokratiske debat og principperne om mediefrihed, -pluralisme og -uafhængighed i hele Den Europæiske Union,
- f) **som minder om** Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordning om digitale tjenester)³, **som** navnlig **understreger** bestemmelserne om forpligtelserne for udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner, navnlig med hensyn til indholdsmoderation, gennemsigtighed i algoritmiske processer, risikovurderinger og risikobegrænsende foranstaltninger vedrørende de systemiske risici i forbindelse med ytrings- og informationsfrihed, enhver faktisk eller forventet negativ indvirkning på demokratiske processer og udbredelsen af ulovligt indhold såsom ulovlig hadefuld tale,
- g) **som minder om** EU-forordningen⁴ om gennemsigtighed i forbindelse med politisk reklame og **understreger**, at politisk reklame kan være en vektor for desinformation eller manipulation af oplysninger, navnlig hvis reklamen ikke afslører dens politiske karakter, og hvor den er målrettet,
- h) **som minder om**, at bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet kræver en omhyggelig vurdering af de grundlæggende rettigheder, navnlig med hensyn til den menneskelige værdighed (chartrets artikel 1), retten til respekt for privatliv og familieliv (chartrets artikel 7), retten til ytrings- og informationsfrihed (chartrets artikel 11), retten til ikkeforskelsbehandling (chartrets artikel 21) og legalitetsprincippet og proportionalitetsprincippet (chartrets artikel 49),
- i) **som minder om** Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen⁵,
- j) **som minder om** Rådets konklusioner fra 2022 om bekæmpelse af racisme og antisemitisme, Rådets konklusioner fra 2023 om betydningen af civilsamfundets rolle i forbindelse med beskyttelse og fremme af grundlæggende rettigheder i EU, og Rådets konklusioner fra 2023 om styrkelse af digitale færdigheder med henblik på at beskytte og håndhæve de grundlæggende rettigheder i den digitale tidsalder.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1083 af 11. april 2024 om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 2010/13/EU (den europæiske forordning om mediefrihed) (EUT L 1083 af 17.4.2024).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (EUT L 277 af 27.10.2022).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/900 af 13. marts 2024 om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame (EUT L 2024/900 af 20.3.2024).

⁵ Rådets rammeafgørelse 2008/913/RIA af 28. november 2008 om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen (EUT L 328 af 6.12.2008).

- k) **som ser med tilfredshed på** erklæringen om digitale rettigheder og principper for det digitale årti af 26. januar 2022 og **minder om** Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om handlingsplanen for europæisk demokrati af 3. december 2020⁶,
- l) **som ser med tilfredshed på** arbejdet i Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (i det følgende benævnt "Agenturet for Grundlæggende Rettigheder"), herunder dets rapport om beskyttelse af civilsamfundets råderum i EU af 22. september 2021 og dets årlige opdateringer, og dets rapport om moderation af onlineindhold og de aktuelle udfordringer i forbindelse med afsløring af hadefulde tale af 29. november 2023;

Styrkelse og beskyttelse af en fri, åben og informeret demokratisk debat

1. **minder om**, at Unionen bygger på medlemsstaternes fælles værdier respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal⁷, **understreger**, at retten til ytrings- og informationsfrihed er en af grundpillerne i et demokratisk og pluralistisk samfund,
2. **fremhæver** den grundlæggende rolle, som borgerne spiller i det europæiske demokrati, og behovet for at sikre et samfund præget af pluralisme, tolerance, ikkeforskelsbehandling, inklusion og gensidig respekt, både online og offline, navnlig ved at fremme en kultur med forståelse og ved at modvirke brugen af konspirationsteorier og stereotype og misinformede negative fremstillinger af enkeltpersoner og grupper, f.eks. på grundlag af deres køn, deres reelle eller opfattede tilknytning til etniske eller religiøse grupper eller ethvert andet grundlag,
3. **beklager** den seneste alarmerende stigning i hadefulde handlinger rettet mod kvinder og personer, der tilhører mindretal, og **minder om** Det Europæiske Råds konklusioner af 15. december 2023, der på det kraftigste fordømmer alle former for antisemitisme og had, intolerance, racisme og fremmedhad, herunder antimuslimsk had⁸,

⁶ COM(2020) 790 final.

⁷ Artikel 2, traktaten om Den Europæiske Union.

⁸ Det Europæiske Råds konklusioner af 15. december 2023, punkt 33.

4. **bemærker med bekymring**, at desinformation og navnlig desinformation på internettet bliver stadig mere udbredt, hvilket bringer tilliden til institutioner og til medierne⁹ i stor fare og dermed hæmmer alles ret til at få pålidelig og pluralistisk information og kunne træffe kvalificerede beslutninger, udfordrer de demokratiske processer og bidrager til social polarisering,
5. **understreger**, at handling haster, da de ødelæggende virkninger af had og polarisering¹⁰ udfordrer grundlaget for demokratiske værdier, grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, retsstatsprincippet og social samhørighed¹¹. Sådanne ødelæggende virkninger kan føre til tilskyndelse til vold og forskelsbehandling og udgør en betydelig trussel ikke blot på individuelt plan, men også mod den bredere sociale ramme, institutionernes legitimitet og den offentlige orden, **anerkender**, at det er kompliceret at bekæmpe de negative virkninger af had og polarisering, og **understreger**, at der kræves omfattende foranstaltninger for at slå bro over sociale forskelle, samtidig med at der tages hensyn til forskellige perspektiver,
6. **understreger**, at foranstaltningerne bør omfatte en tilgang, der er rettet mod hele samfundet, med særligt fokus på uddannelse, onlinemediekendskab og bevidstgørelse om at bekæmpe de ødelæggende virkninger af had og polarisering,
7. **minder om**, at demokrati ikke kan trives uden ytringsfrihed, der giver enkeltpersoner, journalister, akademikere, kunstnere, civilsamfundsorganisationer, menneskerettighedsforkæmpere og andre mulighed for at ytre deres holdning uden indblanding, og samtidig tager hensyn til folks grundlæggende ret til at få objektiv information samt respekterer den grundlæggende ret til at beskytte ens omdømme, personoplysninger og privatliv, **understreger**, at det primære ansvar for at beskytte ytringsfriheden og pluralismen ligger hos medlemsstaternes kompetente myndigheder,
8. **fremhæver** betydningen af, at der opretholdes høje faglige standarder¹² for offentligt ansatte i udførelsen af deres offentlige opgaver for at fremme offentlighedens tillid og støtte til det institutionelle system,
9. **anerkender** den vigtige rolle, som civilsamfundsorganisationer og lokalsamfund spiller med hensyn til at fremme dialog og gennemsigtighed, forklare de institutionelle procedurer eller bekæmpe de ødelæggende virkninger af had og polarisering,

⁹ Jf. f.eks. Det Verdensøkonomiske Forum, The Global Risks Report 2024, s. 17, 18 og 98, der fremhæver risikoen for sådanne virkninger.

¹⁰ Forskelsbehandling og racisme er eksempler på skadelige konsekvenser af had og polarisering.

¹¹ Jf. f.eks. COM(2023) 51 final.

¹² F.eks. adfærdskodekser osv.

10. **anerkender**, at journalister og frie, uafhængige og pluralistiske medier spiller en vigtig rolle med hensyn til at fremme den offentlige debat og formidle og modtage information, holdninger og idéer,
11. **understreger** mulighederne ved det digitale miljø, som giver alle adgang til et pluralistisk og dynamisk rum for at ytre sig og få information, men også de dermed forbundne risici og udfordringer, som skal afbødes ved en effektiv moderation af onlineindhold, samtidig med at ytrings- og informationsfriheden respekteres,
12. **udtrykker** sin vilje til at fortsætte indsatsen for at bekæmpe hadefuld tale og hadforbrydelser på EU-plan;

opfordrer medlemsstaterne til

13. **at fremme** omfattende oplysningskampagner, forebyggende foranstaltninger og uddannelsesinitiativer, der udstyrer alle med medborgerkompetencer samt færdigheder inden for kritisk tænkning, mediekendskab og evnen til at finde pålidelige oplysninger, **at tilskynde** til udvikling af mediekendskab og evnen til kritisk tænkning samt medborgerkompetencer i forbindelse med uddannelse,
14. hvor det er relevant, **at tilskynde** til oprettelse af centraliserede platforme eller ressourcer til undervisningsmateriale, værktøjskasser og retningslinjer, der kan anvendes til at udvikle og gennemføre mediekompetenceprogrammer som det, Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier har oprettet¹³. Disse programmer kan omfatte tilgange til at bekæmpe stereotyper og fremme en forståelse af mangfoldighed og inklusion i samfundet og derved støtte et miljø, hvor alle kan få deres røst hørt,
15. hvor det er relevant, **at tildele** midler til projekter og initiativer, der beforder inklusiv offentlig debat, kritisk tænkning, faktatjek, mediekendskab og uddannelse i demokrati og grundlæggende rettigheder,
16. **at stimulere** forståelsen af dynamikkerne i had og polarisering, **overvåge** fremskridtene med at afbøde de negative virkninger af had og polarisering og **tilpasse** politikker og kommunikation i overensstemmelse hermed,
17. **at styrke** initiativer til at udvikle social samhørighed og mindske den sociale polarisering mellem enkeltpersoner, uanset bl.a. køn, social eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, seksuel orientering, alder og politiske eller andre anskuelser,

¹³ <https://edmo.eu/resources/repositories/mapping-the-media-literacy-sector/>.

18. **at forpligte sig** til at fremme informerede, respektfulde og inklusive drøftelser både i det virkelige liv og online for at imødegå de ødelæggende virkninger af hadefulde og polariserende narrativer, **at udforme** og **gennemføre** målrettede forebyggende eller bevidstgørende foranstaltninger om de ødelæggende virkninger af had og polarisering, idet der lægges vægt på betydningen af forskellige perspektiver, afvejning af interesser og fremme af en konstruktiv dialog, hvor det er relevant, **at samarbejde** med lokalsamfund, civilsamfundsorganisationer, medieaktører og teknologiindustrien for at sikre, at kampagnerne er kontekstrelevante og tilgængelige,
19. **at støtte** programmer for opbygning af fællesskaber og interkulturelle initiativer, der fremmer dialog, forståelse, samarbejde og social samhørighed mellem forskellige virkelige eller opfattede grupperinger,
20. **at udforme, gennemføre** og **fremme** aktivt medborgerskab og -debatter med henblik på at tackle had og polarisering og deres ødelæggende virkninger for demokratiet samt **at støtte** fremme af et sikkert og gunstigt civilsamfundsmæssige rum og enkeltpersoners og civilsamfundsorganisationers deltagelse i debat- og deltagelsesbaserede politiske beslutningsprocesser på både lokalt og nationalt plan,
21. **at støtte** og **styrke** civilsamfundsorganisationer gennem finansierings- og samarbejdsinitiativer og anerkende deres centrale rolle i bekæmpelsen af de ødelæggende virkninger af had og polarisering, både online og offline, **at sikre** samarbejde med en bred vifte af civilsamfundsorganisationer med sigte på at fremme inklusion og samtidig afspejle samfundets mangfoldighed¹⁴,
22. **at fremme** den rolle, som nationale menneskerettighedsinstitutioner og ligestillingsorganer spiller med hensyn til at fremme en fri og informeret demokratisk debat ved at overvåge, at de grundlæggende rettigheder overholdes på nationalt plan, gennemføre forskning i spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder på nationalt plan eller ved at udføre andre opgaver, der potentielt hører under deres mandat som defineret på nationalt plan, såsom støtte til og styrkelse af individuelle ofre, der har fået krænket deres rettigheder,
23. **at fremme** frie, uafhængige og pluralistiske medier ved at vedtage passende foranstaltninger, der fremmer mediemangfoldighed og -fremstilling. Dette kunne omfatte støtte til pluralistiske, uafhængige og forskelligartede medieforetagender, sikring af lige adgang til information for alle dele af samfundet, beskyttelse af journalister og deres kilder, passende foranstaltninger til at sikre fri adgang til en bred vifte af kilder og perspektiver eller fremme af medieinnovation,

¹⁴ Skal i hele teksten forstås som fastsat i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering").

24. **at styrke** kapaciteten hos og koordineringen mellem de relevante nationale regulerende og retshåndhævende myndigheder med henblik på i overensstemmelse med gældende ret at overvåge og tackle ulovligt indhold, der tilskynder til forskelsbehandling, racisme eller had, i overensstemmelse med de grundlæggende principper vedrørende pressefrihed og ytringsfrihed, **at give** disse myndigheder de redskaber og mekanismer, der er nødvendige for at kunne støtte de retlige myndigheder i deres efterforskning og, hvis det er relevant, deres foranstaltninger i henhold til gældende ret over for enkeltpersoner eller enheder, der spreder ulovligt indhold med opfordring til forskelsbehandling, racisme eller had, samtidig med at de grundlæggende frihedsrettigheder og principperne om lovlighed, nødvendighed og proportionalitet beskyttes,
25. i overensstemmelse med forordningen om digitale tjenester **at etablere** de nødvendige kanaler mellem de kompetente nationale myndigheder og koordinatoren for digitale tjenester, således at oplysninger, der er relevante for håndhævelse af forordningen om digitale tjenester, kan videregives,
26. **at tilskynde** til, at der tildeles tilstrækkelige ressourcer til forskningsprojekter, der fokuserer på at forstå dynamikkerne bag udbredelsen af desinformation med opfordring til forskelsbehandling eller had, **at tilskynde** til samarbejde mellem akademikere, faktatjekkere, civilsamfundsorganisationer, teknologiekspertter og mediefolk med henblik på at udvikle innovative løsninger, mekanismer til tidlig afsløring og andre værktøjer såsom adfærdskodeksen om desinformation fra 2022,
27. i policy-udformningen **at integrere** tilgange til imødegåelse af de specifikke ødelæggende virkninger af onlinebaseret had og polarisering ved at investere i kendskab til dynamikken bag, **at skræddersy** politikker og kommunikation med henblik på en effektiv løsning af disse problemer, samtidig med at ytrings- og informationsfriheden beskyttes,
28. **at fremme** uddannelse af retshåndhævende myndigheder og andre kompetente myndigheder – for at sikre, at omfattende dækning, indkredsning, indberetning eller fjernelse af indhold på onlineplatforme kun sker, hvis der er hjemmel hertil, og hvis en sådan indsats er nødvendig og forholdsmæssig, hvor det er relevant, **at samarbejde** med meget store onlineplatforme om at udvikle IT-værktøjer til moderation af onlineindhold for at bistå disse myndigheder med at overvåge og analysere onlineindhold efter grundig afprøvning af, i hvilket omfang værktøjerne egner sig til formålet og ikke underminerer de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder;

29. **som minder** om den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 6. december 2023 med titlen "Ingen plads til had: et forenet Europa mod had"¹⁵, der tager sigte på at øge EU's indsats mod enhver form for had ved at styrke indsatsen på en række politikområder med særligt fokus på at beskytte mennesker og offentlige steder ved at engagere samfundet som helhed,
30. **som minder om** Kommissionens henstilling (EU) 2023/2836 af 12. december 2023 om inddragelse af borgere¹⁶, Kommissionens henstilling (EU) 2023/2829 af 12. december 2023 om inkluderende og robuste valgprocesser¹⁷, Kommissionens henstilling (EU) 2021/1534 af 16. september 2021 om sikring af journalisters og andre mediefolks beskyttelse og sikkerhed og styrkelse af deres position i Den Europæiske Union¹⁸, Kommissionens henstilling (EU) 2022/758 af 27. april 2022 om beskyttelse af journalister og menneskerettighedsforkæmpere, som engagerer sig offentligt, mod åbenbart grundløse eller urimelige retssager¹⁹ og direktivet om beskyttelse af personer, der engagerer sig offentligt, mod åbenbart grundløse eller urimelige retssager²⁰,
31. **som ser med tilfredshed på** Kommissionens arbejde og noterer sig de forskellige strategier, som Kommissionen har udviklet i de seneste år for at tackle de særlige situationer og udfordringer, som privatpersoner, der udsættes for forskelsbehandling, står over for²¹,

¹⁵ JOIN(2023) 51 final.

¹⁶ Kommissionens henstilling (EU) 2023/2836 af 12. december 2023 om fremme af inddragelse og effektiv deltagelse af borgere og civilsamfundsorganisationer i den offentlige politikudformning (EUT L 2836 af 20.12.2023).

¹⁷ Kommissionens henstilling (EU) 2023/2829 af 12. december 2023 om inkluderende og robuste valgprocesser i Unionen og en mere synlig europæisk dimension og en mere effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet (EUT L 2829 af 20.12.2023).

¹⁸ Kommissionens henstilling (EU) 2021/1534 af 16. september 2021 om sikring af journalisters og andre mediefolks beskyttelse og sikkerhed og styrkelse af deres position i Den Europæiske Union (EUT L 331 af 20.9.2021).

¹⁹ Kommissionens henstilling (EU) 2022/758 af 27. april 2022 om beskyttelse af journalister og menneskerettighedsforkæmpere, som engagerer sig offentligt, mod åbenbart grundløse eller urimelige retssager ("strategiske retssager mod offentligt engagement") (EUT L 138 af 17.5.2022).

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1069 af 11. april 2024 om beskyttelse af personer, der engagerer sig offentligt, mod åbenbart grundløse eller urimelige retssager ("strategiske retssager mod offentligt engagement") (EUT L 1069 af 16.4.2024).

²¹ EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025, EU-strategi for bekæmpelse af antisemitisme og tiltag til støtte for jødisk liv (2021-2030) samt Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025, Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025, Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030, EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse 2020-2030 og EU-strategien for børns rettigheder.

32. **som anerkender** det vigtige arbejde med kvalitativ og kvantitativ dataindsamling, der udføres af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder, og **som tilskynder** agenturet til at arbejde på nye udfordringer inden for grundlæggende rettigheder, hadefuldt tale og moderation af onlineindhold, navnlig med hensyn til forståelsen af, hvilke konsekvenser systemiske risici, der indebærer spredning af ulovlig hadefuldt tale og polarisering har for grundlæggende rettigheder;

opfordrer Kommissionen til

33. **at følge op** på den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 6. december 2023 med titlen "Ingen plads til had: et forenet Europa mod had",
34. **at sørge for**, at Rådet får et overblik over, hvor langt man er nået med gennemførelsen af initiativer iværksat som led i bekæmpelse af de ødelæggende virkninger af polarisering, hadefuldt tale og desinformation, jf. den fælles meddelelse af 6. december 2023, og samtidig indkredse områder, der stadig kræver specifikke tiltag, eller hvor en koordineret tilgang kan være gunstig,
35. inden for rammerne af eksisterende finansiel støtte fra den nuværende flerårige finansielle ramme **fortsat at yde** tilstrækkelig og tilgængelig finansiering til programmer om medie- og medborgerkompetencer, til projekter, der støtter civilsamfundsorganisationers kapacitetsopbygning med henblik på at fremme digitale færdigheder og til lokalt ledede projekter, der fremmer dialog, samarbejde og forståelse, ved tildelingen af denne finansielle støtte **at prioritere** initiativer, der bringer forskellige grupper sammen for at styrke den sociale samhørighed og modvirke splittelse,
36. **at øge bevidstheden** om fælles europæiske værdier, herunder respekten for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal²², med opfordring til privatpersoner om at deltage aktivt i en inklusiv offentlig debat,
37. **at fortsætte** med at beskytte, støtte og styrke civilsamfundsorganisationer, medier og journalister samt menneskerettighedsforkæmpere og tilskynde dem til at arbejde sammen om at behandle spørgsmål, herunder modstridende spørgsmål, fra et integreret perspektiv og, hvor det er relevant, deltage i policy- og beslutningsprocesser,

²² Artikel 2, traktaten om Den Europæiske Union.

38. **at fremme** en inklusiv og pluralistisk offentlig debat til drøftelse af løsninger på fælles problemer ved at støtte online- og offlinemiljøer, hvor enkeltpersoner føler sig trygge ved at ytre deres holdninger, herunder afvigende holdninger, **at støtte** samarbejdskanaler, herunder borgerpaneler, der fremmer en mere afbalanceret repræsentation af forskellige perspektiver i den bredere sammenhæng,
39. i forbindelse med gennemførelsen af forordningen om digitale tjenester **at håndhæve** forpligtelserne vedrørende meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner, bl.a. ved **at samarbejde** med nationale regeringer om at støtte pålidelige indberettere, udnytte inddragelsen af civilsamfundsorganisationer med henblik på at identificere forskellige former for ulovlig hadefuld tale på internettet for at imødegå de ødelæggende virkninger af onlinebaseret had og polarisering, **at fortsætte** samarbejdet med underskriverne af adfærdskodeksen for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet fra 2016 og adfærdskodeksen om desinformation fra 2022 for at høste fuldt udbytte af disse kodekser med hensyn til at mindske udbredelsen af hadefuld tale og desinformation med foranstaltninger, der fuldt ud opretholder ytrings- og informationsfriheden,
40. **at fremme** anvendelsen af EU's system for hurtig varsling (RAS) for at lette udvekslingen af viden om desinformationskampagner og koordinere EU-institutionerne og medlemsstaternes reaktioner, **at tilskynde** til øget koordinering mellem RAS og Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier og dets regionale knudepunkter og opmuntre disse organer til at fokusere på virkningen af desinformation i forbindelse med udbredelsen af hadefuldt indhold og polarisering.
-